

z gleby w kwietniu do początku maja, czyli w okresie kwitnienia i rozwoju pierwszych liści jesionu, po czym znikają najpóźniej do połowy czerwca. U gatunków, których rozwój w nasionach został udokumentowany, chrząszcze pojawiają się najwcześniej w lipcu (wg danych CLARK'a (CLARK 1980, Trans. Am. Entomol. Soc., **106**: 273-326), gdy nasiona drzew są już dostatecznie rozwinięte. Możliwe więc, że u *L. enucleator* jaja składane są do innych części rośliny, np. do nasad ogonków liściowych lub kwiatostanów, gdzie wg naszych obserwacji najczęściej przebywają chrząszcze. Z drugiej strony, analogiczne różnice w fenologii, nie znajdujące jednak odbicia w odmiennych sposobach żerowania larw, spotykamy w rodzaju *Curculio* L. u gatunków rozwijających się w owocach dębów. Ponadto, zgodnie z naszymi obserwacjami, *L. enucleator* spotkać można wyłącznie na kwitnących egzemplarzach jesionu. Z pewnością larwa przechodzi przeobrażenie w glebie, co tłumaczyłoby przywiązanie tego ryjkowca do suchych stanowisk i jego brak w wilgotnych i podmokłych lasach łągowych, mimo rozpowszechnienia tam rośliny żywicielskiej.

Jarosław KANIA, Wrocław
Tomasz MOKRZYCKI, Warszawa
Jerzy SZYPUŁA, Wrocław
Marek WANAT, Wrocław

263. Nowe stanowisko *Dorcatoma substriata* HUMMEL (*Coleoptera: Anobiidae*) w Polsce oraz uwagi na temat bionomii tego gatunku

New locality of *Dorcatoma substriata* HUMMEL (*Coleoptera: Anobiidae*) in Poland and remarks on the bionomics of this species

KEY WORDS: *Coleoptera, Anobiidae, Dorcatoma substriata*, new locality, bionomics, SW Poland.

Dorcatoma substriata HUMMEL, należy do najrzadziej odławianych, środkowoeuropejskich gatunków z rodzaju *Dorcatoma* HERBST. Dane odnośnie występowania tego gatunku w naszym kraju wymagają zrewidowania. Zapewne większość dotychczasowych danych należy odnieść do zbliżonych morfologicznie gatunków, *D. setosella* (MULS. et REY) i *D. minor* ZAHRADNIK. Jedyne jak do tej pory pewne stanowisko omawianego gatunku, znajduje się w okolicach Przemyśla (BOROWSKI 1999: Ann. Warsaw Agricult. Univ. – SGGW, For. and Wood Technol., **49**: 127-136.). Poniżej podano kolejne stanowisko występowania *D. substriata* wraz z uwagami na temat bionomii tego gatunku.

– Zasięki nad Nysą Łużycką (UTM: VT73); 6 VII 1998 zebrano owocnik huby *Inonotus radiatus* (SOW.: FR.) P. KARST., rosnący na przycmentarnym jaworze (*Acer pseudoplatanus* L.). Po przeniesieniu do hodowli pierwsze chrząszcze zaczęły się lęgnać po dwóch tygodniach od momentu zbioru, a ostatnie żywe chrząszcze (samiczki składające jaja) odnotowano 14 IX 1998. Ogółem, w 1998 roku wyhodowano 97 imagines *Dorcatoma substriata*. Razem z omawianym kołatką bardzo licznie lęgał się *Abdera affinis* (PAYK.) (*Col.: Melandryidae*). Jaja składane były głównie w hymenofor grzyba, rzadziej w spekania znajdujące się na wierzchu owocnika. Larwy żerują głównie w mięszu, przepoczwarzając się tuż pod skórka grzyba, w owalnym kokonie sporządzonym z kału i nadgryzionego pokarmu. Generacja jednoroczna. W 1999 roku wyhodowano z tego samego owocnika 53 okazy chrząszczy *Dorcatoma substriata* oraz obserwowano ponowne składanie jaj.

Jerzy BOROWSKI, Warszawa